



# ***Tekiat Shofar Workshop***

Y O U T H P R O G R A M

# Tekiat Shofar Workshop



## *About Us*

---

**T**he National Council of Young Israel (NCYI), founded in 1912, serves as the national coordinating agency for 150 Orthodox congregations comprised of 25,000 member families throughout the United States and Canada. NCYI also serves as a resource to its sister organizations in Israel, Yisrael Hatzair and CYIR - Council of Young Israel Rabbis in Israel, encompassing over 60 synagogues.

Originally created to combat the wave of assimilation by providing a palatable synagogue experience that was user friendly to newly arrived immigrants and their subsequent generations, the goal of NCYI is to broaden the appeal of the traditional community synagogue as the central address for Jewish communal life by providing religious, educational, social, spiritual and communal programming. This is accomplished by rendering services through our various departments such as:

- ▲ *Department of Synagogue Services*
- ▲ *Department of Rabbinic Services*
- ▲ *Young Israel Council of Rabbis*
- ▲ *Department of Youth Services and Programming*
- ▲ *Achva Summer Programs*
- ▲ *Women's Division*
- ▲ *Rabbinic Training and Placement*
- ▲ *Kashruth Education and Services*
- ▲ *Eretz Yisrael Commission*
- ▲ *Political Action*
- ▲ *Lay Leadership Development*
- ▲ *Special Projects*
- ▲ *Senior League*
- ▲ *Various Publications (Viewpoint Magazine, weekly Divrei Torah Bulletins, etc.)*

The National Council of Young Israel, located at 111 John Street in New York City, is a not for profit service organization, as defined by our 501(c)3 status. Mr. Shlomo Z. Mostofsky serves as NCYI's National President; Rabbi Pesach Lerner is NCYI's Executive Vice President.

For more information, please contact the Department of Synagogue Services at the NCYI office at (212)929-1525 ext. 103, [mroizman@youngisrael.org](mailto:mroizman@youngisrael.org)

# Tekiat Shofar Workshop



## About Us

---

The Department of Synagogue Services of the National Council of Young Israel provides resource materials and expert assistance to help each synagogue organize its youth programs:

### ▲ *Youth Consultations*

Our staff is available to meet with youth directors, chairpeople, and leaders to expand programs, offer new opportunities, and assist in overcoming challenges.

### ▲ *Thematic Shabbaton*

A weekend specifically designed to suit the individual needs of a Young Israel branch, which functions as a social event with an educational twist.

### ▲ *Youth Shabbat Mega Program Manual*

Packed with age appropriate games, stories, questions on the Parsha, and other activities to assist group leaders in preparing for Shabbat youth groups.

### ▲ *Leadership Training Program*

An opportunity for local Young Israel group leaders to receive practical and hands on training through sessions focusing on specific skills as well as sharing experiences and materials.

### ▲ *National/Regional Events*

A variety of special events throughout North America.

### ▲ *Youth Director Placement*

The National Council of Young Israel matches experienced and talented candidates with positions in Young Israel synagogues throughout North America.

Contact NCYI's Department of Synagogue Services  
for more information on these and other available services:  
e-mail: [mroizman@youngisrael.org](mailto:mroizman@youngisrael.org), (212) 929-1525 ext. 103

# Tekiat Shofar Workshop



September 2009 / Elul 5769

Enclosed is a programming idea that we recommend that your synagogue implement for the month of Elul. The programming ideas are provided by the Department of Synagogue Services of the National Council of Young Israel and adapted from various sources.

This guide should be used as a starting point in organizing this event in your community. Our suggestion is that this workshop be done in your synagogue during the month of Elul, which coincides with the end of August and the first three weeks of September (2009). Please share with us how your community implemented this program and what variations contributed to its success.

We have included various sets of Halachot and explanations. Please adapt this material to fit the different age groups you are working with. We suggest that you work with your local Rabbi to shape the parameters of this workshop. If you need additional resources regarding Halachot and explanations of Tekiat Shofar, please contact the Department of Synagogue Services at the National Council of Young Israel. Remember: if you set the goals too simple or too complex, the students will not enjoy the experience. Set up the parameters for success.

If you have any questions please contact The Department of Synagogue Services by phone (212)929-1525 ext. 103 or e-mail: [mroizman@youngisrael.org](mailto:mroizman@youngisrael.org). Please also visit our youth parsha manual at <http://www.youngisrael.org/content/YouthServices.cfm> to download new updated guides for your youth workers.

Director of Synagogue Services  
National Council of Young Israel

# Tekiat Shofar Workshop



## *Tekiat Shofar Workshop*

---

**T**he goal of this program is to make students of all ages comfortable with the laws and practice of Tekiat Shofar/Shofar blowing

During the month of Elul participants in this workshop will receive the enclosed materials to learn the laws of Tekiat Shofar and the techniques involved in the actual blowing of a Shofar. In order to participate in this program, each participant must have access to a Shofar. Participants may borrow a Shofar from an individual or synagogue, purchase a Shofar at a local Judaic store to order a Shofar and have it shipped directly to you. Volunteer Shofar blowers from your community should work with the participants, either in group or individual lessons, in order for these participants to achieve their goal of being a competent Shofar blower. Participants will be judged on the following criteria:

*Junior Shofar Blower:* Displays the ability to create a sound from the Shofar and has an introductory understanding of the laws of Tekiat Shofar.

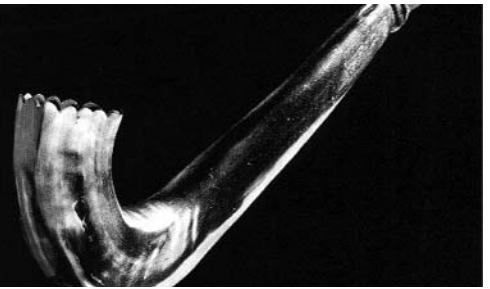
*Intermediate Shofar Blower:* Has learned the basic laws of Shofar blowing and has the ability to blow the Shofar.

*Super Shofar Blower:* Has learned the laws of Shofar blowing and has successfully mastered the art of Tekiat Shofar.

Testing should be conducted by the volunteer Shofar blowers and may be done in a large group setting or on an individual basis. Those who have reached competence in one of the above levels should receive a certificate (template enclosed). Encourage the student Shofar blowers to blow Shofar in school during the month of Elul.

This event should be advertised throughout your community using flyers, synagogue bulletins, e-mails, phone calls and publicity in the local Jewish and secular media. This unique program will interest your local papers because of the holiday theme and the involvement of community youth. Please send us copies of your advertising, press releases, newspaper articles or other publicity pieces so that we may share them with our branches. Contact the National Council of Young Israel Department of Synagogue Services to further brainstorm ways to publicize this program and the "test" day.

# Tekiat Shofar Workshop



## *The Ten Messages of the Shofar*

---

**Based on the explanation of Rav Saadiah Gaon**

1. Inaugurate G-d as Sovereign of the world on the day that human beings, His subjects, were created.
2. Call to repentance.
3. Commemorate revelation at Mount Sinai, at which time the sound of the shofar was heard.
4. Remind us of the powerful rebukes of our prophets, which blasted like a shofar.
5. Remind us of the Temple's destruction, when our enemies blew trumpets, and to pray that it be rebuilt.
6. Recall the binding of Yitzchak, and how he was ready to give up his life for G-d.
7. Instill fear and reverence for G-d's judgement, so as to humble ourselves before Him.
8. Recall the forthcoming great Day of Judgement.
9. Recall our faith in Moshiach and the ingathering of our people, at which time a shofar will be blown.
10. Recall our faith in the resurrection, as which time a shofar will be blown.

## *Shofar: How and Why?*

---

The Torah mentions the word TERUAH three times with regards to the mitzvah of blowing shofar on Rosh Hashana, implying that three TERUAHs must be blown then. Additionally, from another verse we learn that each TERUAH is preceded and followed by the Tekiah. Therefore, according to the basic Biblical requirement of the Shofar, one need only blow 9 times. They are:

|               |               |               |
|---------------|---------------|---------------|
| <i>Tekiah</i> | <i>Teruah</i> | <i>Tekiah</i> |
| <i>Tekiah</i> | <i>Teruah</i> | <i>Tekiah</i> |
| <i>Tekiah</i> | <i>Teruah</i> | <i>Tekiah</i> |

However, while we are sure of the sound of the Tekiah (a straight blast), over the years doubt has arisen as to the exact nature of the TERUAH, which is, supposed to resemble a crying sound. On this matter, there are three opinions.

1. Some say that it is a series of three wailing sounds, referred to today as shevarim.
2. Others say it is a series of nine short sobbing sounds, referred to today as teruah.
3. Still others say it is a combination of both, referred to today as shevarim-teruah.

Therefore, to resolve our doubt, we satisfy all possibilities by blowing a total of 30 notes as follows:

|               |                          |               |
|---------------|--------------------------|---------------|
| <i>Tekiah</i> | <i>Shevarim - Teruah</i> | <i>Tekiah</i> |
| <i>Tekiah</i> | <i>Shevarim - Teruah</i> | <i>Tekiah</i> |
| <i>Tekiah</i> | <i>Shevarim - Teruah</i> | <i>Tekiah</i> |
| <i>Tekiah</i> | <i>Shevarim</i>          | <i>Tekiah</i> |
| <i>Tekiah</i> | <i>Shevarim</i>          | <i>Tekiah</i> |
| <i>Tekiah</i> | <i>Shevarim</i>          | <i>Tekiah</i> |

# Tekiat Shofar Workshop



|               |               |               |
|---------------|---------------|---------------|
| <i>Tekiah</i> | <i>Teruah</i> | <i>Tekiah</i> |
| <i>Tekiah</i> | <i>Teruah</i> | <i>Tekiah</i> |
| <i>Tekiah</i> | <i>Teruah</i> | <i>Tekiah</i> |

These 30 blasts are blown before the Mussaf service. However, it became the custom to blow a total of 100 blasts on Rosh Hashana day. This is accomplished in the following manner.

- 30 blasts before musaf, when the brachos are received.
- 30 blasts during the repetition of the Mussaf Shemoneh Esrai (10 blows are sounded after each of the three major blessings in the Shemoneh Esrai)
- 40 blasts during Kaddish following Mussaf Shemoneh Esrai, though exactly how is subject to custom.

*NOTE: The length of the straight tekiah blows must be at least as long as it takes to blow the sound that is blown for TERUAH as it is defined in that set (i.e. either teruah, shevarim, or shevarim-teruah).*

## The Shofar:

1. It is preferable to use a bent shofar as it reminds us to bend our hearts as we serve G-d.
2. It is preferable to use a ram's horn as it recalls the merit of the binding of Yitzchak.
3. One should consult a rabbi if there is a hole or crack in the shofar.

## Manner of Blowing:

4. The one who blows shofar must always stand (without leaning on anything) while doing so.
5. It's preferable to hold the shofar upright and to the right side of the mouth if one is able to do so.

## Time of Blowing:

6. Shofar is not blown on Shabbos because we are afraid one may carry it in places where there is no eruv, and it is therefore considered muktzah (i.e. it can't be handled on Shabbos).
7. Shofar must be blown during the day.
8. One who blows at home (i.e. where there is no minyan) should not do so until after the third hour of the day, in order to blow at the same time the congregation is doing so.

## Woman and Shofar:

9. The Torah does not obligate women to hear the shofar as it is a time-bound mitzvah, which is why she may not blow for a man. However, traditionally women have made it their business to hear at least 30 blows.
10. Though a woman may not blow shofar for a man, she can do so for herself or for another woman.

## Minors and Shofar:

11. A minor is not obligated in any Biblical commandments - including shofar. Therefore, a minor can not blow for an adult. However, parents should train their children to listen to the shofar blows.

**Adapted from the Torah U'Mesorah educational posters Shofar: How and Why and Shofar "Ten".  
To order copies of these posters, contact Torah U'Mesorah Publications at (718)259-1223**

# Tekiat Shofar Workshop



## *Additional Halachos taken from "The Laws of the Y'mei Hanoraim"*

### Shofar Blowing:

**T**he Torah commands us to sound the Shofar on Rosh Hashana (Bamidbar 29). Although we do so without question, it reminds us to arise from our sleep, examine our deeds and repent. The sounding of the Shofar is symbolic in that:

1. This is the day of the beginning of creation, when G-d became King. It is customary to sound horns when crowning a new king.
2. Rosh Hashanah is the first of the Aseres Y'mei Teshuvah - the Ten Days of Repentance. We sound the Shofar to announce that whoever wishes to repent should do so now.
3. To remind us of Mt. Sinai, when 'the sound of the Shofar was exceedingly loud'.
4. To remind us of our faith in the coming of the Messiah, which will be announced with the sound of the Shofar.

### Laws of the Shofar - הלכות שופר:

1. The Torah commands us to hear the blowing of the Shofar on Rosh Hashana.
2. A Shofar must come from a species of animal that is permissible to eat; however, if one can obtain a Shofar only from a non-Kosher species, one should use it without making a brocho. However, if later a Shofar from a Kosher species becomes available, it should be blown again without a brocho.
3. A Shofar that comes from a Kosher species, except that this particular animal was not נטוח is still allowed to be blown;
4. The word Shofar in Hebrew means 'hollow'. Therefore, one may not take a Shofar from an animal that has solid horns and drill them to make them hollow, for this is not called Shofar; the horns must grow hollow.
5. There are some animals that have hollow horns and are still posul, because the Torah calls them 'keren' and not Shofar (ex. oxen and deer).
6. Even though there are many animals whose horns are permissible, it is best to use the horn of a ram. The reason for this is that a ram is symbolic of the ram that was sacrificed instead of Yitzchok Avinu. On Rosh Hashanah we wish to recall the עקידה to be a merit on our behalf.
7. If one cannot obtain a ram's horn, then one should try to obtain a Shofar from a species as close to a ram as possible (ex. a goat).
8. A Shofar should be bent. If no bent one is available, then a straight one may be used. If one has a choice between a bent Shofar that is not from a ram, and a straight one that is from a ram, then the bent one should be used.
9. A Shofar must be at least a טפח long (approximately 3 ½ inches) so that when one holds it in one's fist, it protrudes slightly from both ends. If a Shofar was long and then shortened, it is Kosher as long as it is still a טפח long.
10. The sound of a Shofar must be the result of the Shofar alone, and not any other material. If one plates or paints the inside of a Shofar with any material, the Shofar is posul. If one plates or paints the outside of a Shofar with any material, and the sound is changed, then it is posul. However, one may engrave the Shofar walls with designs, etc., even if the sound changes, as long as there is no foreign material involved.
11. לבתחילה, one should use a Shofar that has no holes and has complete walls. If one has only a Shofar with a hole in it, then he may use it. However, if the majority of the Shofar has holes, then we say רובו ככולו and it is posul. If there still remains one טפח without holes, one may cut away the portion with the holes, and the Shofar may still be used.

# Tekiat Shofar Workshop



12. One who holds the Shofar away from his mouth and blows into it is not **יוצא**.

## Tekias Shofar - תקיעת שופר:

1. **לכתחילה** one must blow Shofar without any pauses between the different **קולות**. However, if one does pause, he is still **יוצא** provided the following doesn't occur:

- The pause is caused involuntarily (**אינס**), and
- He didn't hear any other sounds of a Shofar with **כונה** to be **יוצא**.

2. Every sound of the Shofar must have a **תקיעה** before and a **תקיעה** after.

3. Before one begins blowing Shofar (on both days of Rosh Hashanah) he should recite two Brochos:

- בא"י אמ"ה אקבמו"צ לשמוע קול שופר**
- שהחיינו**

One should stand while saying the Brochos just as one stands by all **המצוות**.

4. It is our custom to stand for all **תקיעות**.

5. When one is required to stand, he is forbidden to lean on anything to the extent that if the object was removed he would fall.

6. One is not supposed to talk from when the Brochos are made until after the last **תקיעות** are blown.

7. If one talks between the Brochos and the first blast from the Shofar, then he must repeat the Brochos. However, if what he said pertained to the Shofar (he asked someone to hand him the Shofar, etc.) then even though **לכתחילה** he should not talk, he still need not repeat the Brocho.

8. If possible, the same person should blow all the **קולות**. However, if the one that began can't continue (or even after the Brocho was made, the **בעל תוקע** was unable to blow) then another person may take his place. If the minhag of the place is to be **מכבד** several people with the blowing, then it is permissible.

9. The minhag is to blow Shofar from the table upon which the Torah is read in order to remind HaShem of the z'chus HaTorah.

10. One should keep the Shofar on the right side of his mouth. However, if one has difficulty blowing in this manner, he may keep the Shofar on the left side.

11. The congregation must have **כונה לצאת** (intent to fulfill the obligation) with both the Brochos and the blowing. The person blowing the Shofar must have **כונה להוציא** (intent to help others fulfill their obligations). We do not respond 'Boruch Hu U'Boruch Sh'mo'.

12. The Tekiah preceding and following a Shvrim or Teruah should preferably be a sustained blast lasting no less than 2 seconds. The Tekiah preceding and following a Shvrim - Teruah (combined) should last at least 4 seconds.

13. It is forbidden to talk except as necessary for Tefillos, from the time we recite the Brochos until all Shofar blowing has been completed.

*Adapted from the Laws of The Y'mei Hanoraim  
by Rabbi Avrohom Blumenkrantz ז"ל, Far Rockaway, New York*

# תקיעת שופר וטעמיה

(ההלים טס)

“אשרי קָעִם יוֹדְעֵי תְרוּעָה ה' בְּאוֹר פְּנֵיהֶם יִהְלְכוּ.”

— לא כתוב, שומעי תרועה' או, תוקעי תרועה, אלא יודעי תרועה, שהם חכמים ויודעים סודות התרועה.

(מכילתא דרשב"י)

אמר רבי יצחק: למה תוקעים בראש השנה?  
 “למה תוקעים”? הקב"ה אמר תיקעו!.. (מסכת ראש השנה)

אף על פי שתקיעת שופר בראש השנה גזירת הכתוב, רמז יש בו, כלומר: עורר ישנים משנתכם, ונרדמים הקיצו מתדממתם, חיפשו במעשיכם, וחזירו בתשובה, וזיכרו בוראכם, אלו השוכחים את האמת בהבלי הזמן, ושוגים כל שנתם בהבל וריק אשר לא יועיל ולא יציל, הביטו לנפשותיכם, והטיבו דרכיכם ומעלליכם, ויעזוב כל אחד מכם את דרכו הרעה, ומחשבתו אשר לא טובה.

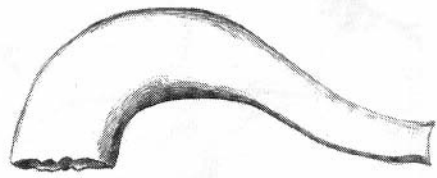
(רמב"ם הלכות תשובה)

## עשרה ענינים במוצות תקיעת שופר על פי רבי סעדיה גאון:

(א) היום תחילת הבריאה שבו ברא הקב"ה את העולם וְיָמַלְךְ עליי, ותקיעת שופר היא דרך קבלת מלכותי, כי כך עושים למלכים, תוקעים ומריעים לפניהם, להודיע את תחילת מלכותם. וכך נאמר: “בחצוצרות וקול שופר הריעו לפני המלך ה'” (תהלים צח).

(ב) ראש השנה הוא יום הראשון לעשרת ימי תשובה, ותוקעים בשופר להכריז ולהזהיר שכל הרוצה לשוב — ישוב, ואם לא אל יקרא קָנָר (=אל יתלונן).

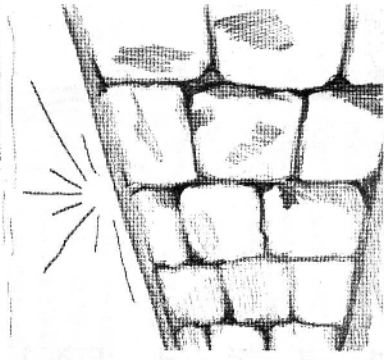
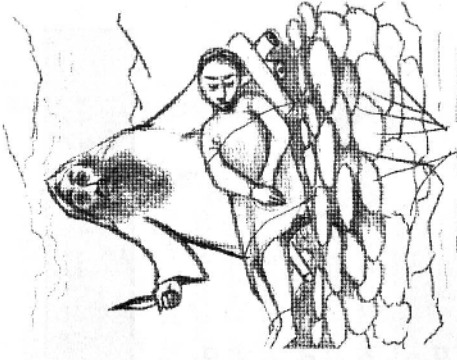
(ג) להזכיר מעמד הר סיני שנאמר בו: “וקול שופר חזק מאד” (שמות יט), ונקבל על עצמנו מה שקיבלו אבותינו — “נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע”.



Adapted from “Yomim Noraim”

Published by Yad L'Achim

Elul 5740



## קול השופר מעורר

לפי שהאדם צל חומר, לא יתעורר לדברים כי אם על ידי מעורר, כדרך בני אדם בעת מלחמה יריעו אף יצריחו, כדי שיתעוררו יפה למלחמה, וגם כן ביום ראש השנה, שהוא היום הנעדר מקדם, לדון בו כל באי עולם, וכמו שאמרו חז"ל “בראש השנה כל באי עולם עוברים לפני כבני קָרוֹן”. כלומר שהשגחתו על מעשי כל אחד ואחד בפרט, ואם זכיותיו מרובות צא זכאי, ואם עוונותיו מרובות בכדי שראוי לחייבו, מחייבים אותו למות — או לאחת מן הזוירות כפי מה שהוא חייב.

על כן צריך כל אחד להעיר טבעו לבקש רחמים על חטאיו מאודו הרחמים, כי יֵאָל חנון ורחום הוא נושא עון ופשו וחסאה, וְנָקָה לשבים אליו בכל לבם. וקול השופר מעורר הרבה לב כל שומעיו, וכל שכן קול התרועה, כלומר הקול הנשבר, ומלבד ההתעוררות שבו, יש לו לאדם זכר בדבר, שישבור יצר לבו הרע לתאוות העולם ולתשוקותיו, בשמעו קולות נשברים. כי כל אדם כפי מה שיראה בעיניו, ובאזניו ישמע יכין לבבו ויבין בדברים.

ותוקעים בקרן איל הכפוף. כדי שיזכור האדם בראותו אותו שיכוף לבו לשמים.

(ספר החינוך)

(ד) להזכירו דברי הנביאים שנמשלו לתקיעת שופר- (בספר יחזקאל פרק ג): “ותקע בשופר והזהיר העם”...

(ה) להעלות זכרון חורבן בית המקדש, וקול תרועת מלחמות האויבים, כמו שנאמר: “כי קול שופר שמעת נפשי תרועת מלחמה” (ירמיה ד), ונקבש מאת ה' על בניו בית המקדש.

(ו) להזכירו עקידת יצחק שמסר נפשו לשמים, והעלה אברהם איל שנאחז בסבך בקרניו תחת בנו (בראשית כב). וכן אנחנו נמסור נפשינו על קדושת שמו, ויעלה זכרונו לפניו לטובה.

(ז) שנתירא ונחרד ונשבור עצמנו לפני הבורא, כי כך טבע השופר מרעיד ומחריד, כנאמר: “אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו” (עמוס ג).

(ח) להזכיר יום הדין הגדול וליראה ממנו, שנאמר: “קְרוֹב יוֹם ה' הגדול, קרוב ומהר מאד קול יום ה', מר צורח שם גבור. יום עֲבָרָה היום הוא, יום צרה ומצוקה, יום שֵׁאָה ומשואה, יום חשך ואפלה, יום ענו וערפל, יום שופר ותרועה” (צפני א).

(ט) להזכירו קיבוץ נדחי ישראל ולהתאוות אליו שנאמר: “ויהיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האובדים בארץ אשור” וכו' (ישעיה כז).

(י) להזכירו תחיית המתים, ולהאמין בה שנאמר: “כל יושבי תבל וְשׁוֹכְנֵי אֶרֶץ כְּנָשׂוּא נִס הרים תראו וכתקוע שופר תשמעו” (ישעיה יח).

## השוּכר סניגורם של ישראל

- אמר רבי יצחק למה תוקעים ומריעים כשהם יושבים (לפני מוסף), ותוקעים ומריעים כשהם עומדים (בתפילת מוסף), כדי לעררב השטן (שלא ישטו, כשישמע ישראל מחבבים המצוות, מסתחמים דבריו, רש"י).
- מחבבים' — שעושים מאהבה, והשב מאהבה ודונותיו נעשים כזכויות, ומסתמים טענותיו של שטן.
- כל שנה שאין תוקעים לה בתחילתה (כשלא חל בשבת), מריעים לה בסופה, — שלא תעררב שטן. (סו)
- מפני מה תוקעים לפני תפילת מוסף (ולא מקדימים)?
- מפני שאז מצויים ישראל מעושרים במצוות, שכבר נתעטפו בציציתם, וקראו קריאת שמע, וקראו בספר התורה, עכשיו שהשוּכר יוצא ומצוות מלמדות סניגוריה עליהם, מיד נרדע השטן ונאלץ הקטיגור.

(מחזור ויטרי)

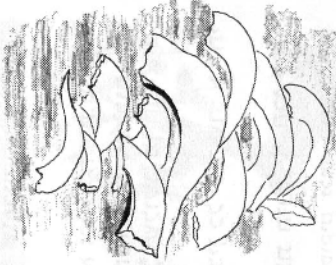
- אין גדול מן השופר, שהוא מסלק מדת הדין ומקרב מדת הרחמים שנאמר: "עלה אֵלֵהֶם בתרועה ה' בקול שופר" (תהילים מז), אֵלֵהֶם, שהוא שם של מדת הדין, עולה ומסתלק, ה', שהוא שם מדת הרחמים, מתקרב בקול שופר.
- "אשרי העם יודעי תרועתה" (תהילים טו).
- כשהקב"ה יושב על כסא דין בראש השנה, תוקעים ישראל בשופר וְכָר לֵאמֹר של יצחק אבינו, לְכַזּוֹת את הקב"ה כדי שיזכור עמידת יצחק ויתמלא רחמים על בניו, אשריהם ישראל שיוודעים לסלק מדת הדין ולתקן מדת הרחמים, ובמה? בשופר.
- "תִּקְעוּ בְחֹדֶשׁ שׁוֹפָר בְּכֶסֶף לַיּוֹם תִּגְנוֹ" (תהילים פא).
- "בחדש — חֹדֶשׁוֹ מַעֲשִׂיכֶם, ואני מְכַסֶּה בו עוונותיכם.
- "שופר" — עֲפָרֹי מַעֲשִׂיכֶם, ואני עומד תכסא דין לְכַסֵּא רַחֲמִים. (מדרש תהלים)



אל

## השוכר הטוב

- רבי יהושע בן קרחה אומר: לא נברא שופר אלא לטובה לישראל.
- בשופר ניתנה התורה לישראל — ויהי קול השופר הולך וחוזק וכו' (שמות יט).
- בשופר נפקה חומת יריחו — ויהי כשמוע העם את קול השופר ותיפול החומה וכו' (יהושע ו).
- בשופר עתיד הקב"ה לתקוע בקיבוץ גלויות — ויהי ביום השופר עתיד הקב"ה לתקוע בקיבוץ גלויות — ויהי ביום ההוא יתקע בשופר גדול" וכו' (ישעיה כז).
- לכן נאמר: "קָרָא בגרון אל תחשוך כשופר קָרָא קולך" (ישעיה נח).
- (תנא דבי אליהו)



**תקיעה, שברים — תרועה, תקיעה.**  
 כל תרועה צריכה תקיעה לפניו ותקיעה לאחריה.  
 (מסכת ראש השנה)

**תקיעה** (=קול אחד ישר) — "אשר עשה האֵלֵהֶם את האדם ישר" (קהלת ז).

**שברים ותרועה** — קלקול המעשים, בינונים ורשעים. תקיעה — חזרה בתשובה, לדרך הישרה.  
 (פנים יפות)



## קול שופר קול אמת

הקול הפנימי והכנה ביותר, מעומק הנפש והלב, הוא הקול שבלו מלמ, — האנחה והצעקה, וקול שוריה — "ויאנחו בני ישראל ויועקו ותעל שועתם אל האֵלֵהֶם וישמע אֵלֵהֶם את נאקתם" (שמות ב).

הצעקה היללה והיבבה באדם ובכל בעלי חיים, מנסא נאמנה את רחשי הלב פנימה. — "הנה עבדי ירדו מטוב לב, ואתם תצעקו ככאב לב ומשבר רוח תולילו" (ישעיה סח).

**המליץ שמוטוף האדם** — הבאות מהכמתו ובגותו — כדי להבע את רחשי לבו, פוגמים בכגותו וטוהרתו של הקול הפנימי, כי לא ימלט מהגומה או המעטה. נמצא שיתרנו של האדם על הבהמה שהוא בדעתו ודיבורו, הוא מוגרעתו בהבעת הקול הפנימי.

הקול המופק על ידי נשיפה, — זו הוצאת רוח מקרבו אחרי נשימה עמוקה, משמש כמשל לקול הפנימי שמעמקיו ותור תוכו של האדם, מתנפש האֵלֵהֶם שבו — "יופח נאפיו נשמת חיים ויהי האדם לנפש חיה" (בראשית ב) כל המנפח מקרבו מנפת. (והרד"ק קול חיה, ויהיה לכם לזכרון לפני ה' אֵלֵהֶם" (במדבר י).

**לכן תוקעים בשופר, כדי שהקול יעבור ויפוק על ידי עצם בהמה הקורז בראש שאין בו דעת.**

- ועוד יש בקול השופר המבטא את הקול האמיתי, הזכרת קול ה' — "בברית העולם בעשרה המאמרות — "בדבר ה' שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם" (תהלים לג).
- כמתן תורה — עשרת הדברים — "ויהי קול השופר הולך וחזק מאד משה ידבר והאֵלֵהֶם יענו בקול" (שמות יט), התגלות הקול האמיתי.
- ברברי הנביאים, הקול האמיתי — "בנה אמר ה'", שנמשלו לקול שופר (יחזקאל לג).
- בגאולה השלימה ותחיית המתים — "קול צופר נשאו קול יחדיו וירגו כי עין בעין יראו שבוש ה' ציון" (ישעיה נב), "ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדיו כי פי ה' דבר" (שם מ). "ויהיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול" (שם כז). (לקוטים)

## תהלים פא

## תקעו בחדש שופר בכסה



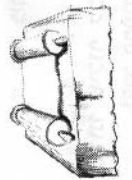
הארותיות בסדר הא"ב שלפני יחדשי הן: גזר (ז.ג.ר.).  
 שלפני 'כסה': — דין (ז.ג.ד.).  
 שלפני 'שפור': קרע (ר.ע.ק.).  
 רמז: שבשופר נקרע גזר הדין.

(בעל הפלאה)

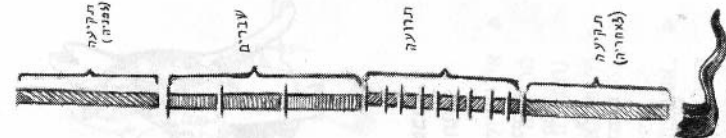
# הלכות תקיעת שופר

**וּבְחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ מִקְרֵא קֳדָשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל מִלְאָכָת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ יוֹם הַרְפוּעָה יִהְיֶה לָכֶם.**  
(במדבר כט)

- 1) מצות, עֲשֵׂה מן התורה לשמוע קול שופר ביום הראשון של ראש השנה. ומצוה מדרבנן לשמוע קול שופר גם ביום השני.
- 2) זמן תקיעת שופר: ביום — מהנץ החמה (ובדיעבד מעלות השחר) עד שקיעת החמה.
- 3) נשים פטורות ממצות שופר כמו מכל המצוות שהזמן גרמן. אבל הדרשות בידן לקיים את המצוה.
- 4) קטן שהגיע לחינוך (כ-6-7 שנים) חייבים לחנוכו במצות שופר.
- 5) התוקע צריך לכוון להוציא את השומעים ידי חובתם, והשומעים צריכים לכוון לצאת ידי חובתם. לא התכוון התוקע להוציא או השומע לצאת, לא קיים המצוה.
- 6) צריך להאזין היטב לתקיעות, ואין להפסיק בשיחה עד סוף כל התקיעות.
- 7) מי שאינו מחוייב במצות שופר (—חרש קטן ואשה), אינו מוציא אחרים ידי חובתם.
- 8) מי שאינו יכול ללכת לבית הכנסת לשמיעת התקיעות, חייב לשמוע או לתקוע לבדו בביתו.
- 9) חל יום ראשון של ראש השנה בשבת, איך תוקעים בו בשופר.



- תקיעת שופר וברכותיה**
- 1) התוקע עומד ליד הבימה שעליה מונח ספר-התורה, כדי שבזכות התורה יעלה זכרונו לפני ה' לטובה.
  - 2) הברכות והתקיעות צריכות להיות בעמידה, וישענות על דבר מה (באופן שאם ינטל אותו דבר — יפול) הרי היא כנישיבה.
  - 3) התוקע מברך "לְשִׁמּוֹעַ קוֹל שׁוֹפָר", (—שהמצוה בשמיעה ולא בתקיעה), ו"שהחיינו".
  - 4) יחזיק את השופר בצד ימין (כנאמר: "ויחזיקו ביד שמאלם בלפידים וביד ימינם השופרות לתקוע, (שופטים ז'), כי "והשטן עומד על ימינו לשטנו — יאמר ה' יוגער בר השטן" (זכריה ג').
  - 5) פי השופר יהיה למעלה, ומוגבה מעט.
  - 6) רמז לכך שנאמר: "עלה א-לדיים בתרועה" (תהי מזו).
  - 7) נהוג שתלמיד חכם מקריא לתוקע את סדר התקיעות, כדי שלא יטעה, וכדי לתקנו שיתקע כדיון. וצריך שיהיו לתוקע כל המעלות והקנאים לחזון.



**תשע! — תקיעה, תרועה, תקיעה, שלש פעמים.**  
— שנאמר בתורה שלש פעמים 'תרועה', ולכל תרועה צריך תקיעה (= קול ישר) לפניו, ותקיעה לאחריה. הרי שלש פעמים שלש. ונסתפקו חז"ל מה היא התרועה? אם זו מה שאנו קוראים תרועה, שהיא תשע קולות קצרים — כיללה, או זו מה שאנו קוראים שברים שהוא שלשה קולות ארוכים יותר — כאנחה, או שניהם יחד. ולכן לצאת מכל ספק חייבים לשמוע:  
3 פעמים:תקיעה, שברים-תרועה,תקיעה,(תשר"ת).  
3 פעמים:תקיעה, שברים, תקיעה,(תש"ת).  
3 פעמים:תקיעה, תרועה, תקיעה,(תרי"ת).

**"יום תרועה יהיה לכם" (במדבר כט), "יהיה" בגימטריה 30.**  
(ליקוטי מהרי"ח)

תוקעים גם בתפילת מוסף על סדר הברכות, — מלכויות, זכרונות, שופרות.(=הברכות: "מלך על כל הארץ", "זוכר הברית", "שומע קול תרועת"). מנהג ספרד לתקוע הו בתפילת לחש והו בתפילת החזון (—חזרת הש"ץ). ומנהג אשכנז לא לתקוע בתפילת לחש של ציבור.

- \* שופר עשוי מקרן נבונה של איל, או מכל בהמה וחיה טהורה, זכר או נקבה (— כבש, עז, תיש, יעל, אילה), חוץ משל שור שאינו נקרא שופר אלא קרן.
- \* צדו האחד צר ומשמש לנשיפה, וצידו האחר רחב.
- \* רמז לדבר: "מִן הַמֶּצַר קָרָאתי לַיהוָה עֲנֵנִי בְמִרְחֵב יָדַי" (תהלים קיח).
- \* המובחר ביותר הוא מקרן איל זָכָר, כי הוא זָכָר לאיל שנאחז בסבך בקרניו, ונעקד תחת יצחק.
- \* ומצוה שיהיה כפוף, לְרַמֵּז:שיכפפו ישראל לכותיהם לאביהם שבשמים.
- \* יש מקומות שלא היה שם שופר של איל (כמו בתימן), ותקעו בשופר של יַעֲלִי, שהוא מפותל וארוך מאד, וקולו חזק ומרעיד.
- \* השופר צריך להיות שלם בלי סדק או נקב, ואסור להוסיף עליו דבר בצד מִפְּתָחָיו, ולא יִצְפְּנוּ ולא יעבענו ולא יצייר עליו ובפרט לא במקום הנשיפה.



יעל

אמר הקב"ה: תקעו לְפָנַי בשופר של איל, כדי שאזכור לכם עמידת יצחק בן אברהם, ומעלה אני עליכם כאילו עקדתם עצמכם לפני.

(מסכת ראש השנה)

## תקיעה, שברים, תרועה משל לצדיקים, כינונים, רשעים

טבעו של אדם, שכחות נפשו הפנימיים נפעלים על ידי פעולות חיצוניות, וכמאמר הכתוב "והיה כמנגן המנגן ותהי עליו יד ה'" (מלכים ב, ג). ויש כלי נגינה שונים, אשר כנגן המנגן עליהם יתפעל השומע מהם לשמחה או לעצב ואבל. לבניה או לחרדה והתעוררות.

השופר עיקר פעולתו לעורר חרדה בלב שומעיו ולהזעיקם. כמאמר הכתוב: "אם תקע שופר בניר ועם לא יחרדו" (עמוס ג). אבל לא כל הקולות היוצאים ממנו מעוררים את החרדה במידה שוה ודומה. קול התקיעה — שהוא אחד ישר עולה ומתגבר בלי עקמומיות פגיו מות ומשבבים, מצוין בטחון, ישוב הדעת, יושר, אחדות, שלוח, שלימות וגילה ברעדה כנאמר: "עבדו את ה' גִּירָאָה וגִּילו בְּרַעְדָּה" (תהלים ב). — מְשַׁל לַצְדִיקִים, ועליהם נאמר: — "וְצִדִיקִים יִשְׁמְחוּ יַעֲלֶצוּ לְפָנָי אֱלֹהִים" (תהלים סח).

קול התרועה — שהוא פגום ורצוף הרבה שבור עד מאד, וקול כיללה, מצוין רעות רוח, פירוד, ופיצול, עיקשות ופתלתול, חוסר מנוחה, פזיזות, בלבול ומבוכה, רוע ורעוע. פחד ורעדה, כנאמר: "פָּחַדוּ בְּצִיּוֹן חֲסִיאִים אַחֲזוּ רַעַדָּה הַנְּפִיִם" (ישעיה לג).

— מְשַׁל לְרֹשְׁעִים. ועליהם נאמר: — "הִבִּיֵא עֲלֵיהֶם יוֹם רָעָה וּמִשְׁנֵה שִׁבְיוֹן שִׁבְרָם" (ירמיה יז).

קול השברים — ממוצע בין התקיעה והתרועה.  
— מְשַׁל לַכִּינוּנִים.

(לפי עקדת יצחק)

### מלכיות — זכרונות — שופרות

אמר הקב"ה: אמרו לפני בראש השנה מלכיות, זכרונות, ושופרות. מלכיות כדי שתמליכוני עליכם, זכרונות כדי שיבא לפני זכרוכם לטובה, ובמה — בשופר.

(מסכת ראש השנה)

בתפילת מוסף אומרים: **סדר מלכיות, — סדר זכרונות, — סדר שופרות**

### סדר מלכיות

★ פותח בהודאה לה' שלא עשנו כגויי הארצות, אלא זכינו להכרת מלכותו ולעבוד אותו. ואומרים: עשרה פסוקים מתנ"ך המדברים **ממלכותו של הקב"ה**, — שלושה מהתורה, שלושה מן הכתובים, ושלושה מן הנביאים, והעשירי שוב מהתורה.

★ תפילה שה' יגלה מלכותו בעולם, וידע כל פֶּעוּל ויבין כל יצור, שה' אלהי ישראל מלך, ומלכותו בכל מְשָׁלָה.

★ והסדר מסתיים בברכת מלכיות המשולבת בברכת היום, כי הרי עיקר מהותו של היום היא **המלכות של הקב"ה**.  
הכתובים קוראים כאן לנביאים, שספר תהילים ממנו הפסוקים נכתב קודם לספרי הנביאים.

- ★ **סדר זכרונות**
- ★ פותח בהבעת האמונה שהכל גלוי וידוע לפני ה', והוא זוכר כל מעשה בני אדם, ופָּקַד את כולם, וזָכַר כל היצורים בא לפניו, מעשה איש ועלילותיו, מחשבות אדם ותחבולותיו, ומשַׁלם לאיש כמעשהו, ואשרי אדם הדורש את ה' וחוסה בצילו, כי יזכר לטוב.
- ★ ואומרים עשרה פסוקים (מתנ"ך כדלעיל), המדברים בנושאים אלה, ובהזכרת זכות אבות.
- ★ ומסיים בתפילה, שְׁנַזְכֵּר לטובה לישועה ולרחמים בזכות אבות. ובברכת זכרונות.

### סדר שופרות

- ★ שלושה פסוקים מהתורה, על התגלות מלכותו של ה' פְּעַבֵּר לפני עמו ישראל, בעת מתן תורה שהיה בקול שופר.
- ★ שלושה פסוקים מן הכתובים, שבתקיעת שופר אנו ממליכים את ה' הַהוֹלֵה.
- ★ ושלושה פסוקים מן הנביאים, על התגלות מלכותו וישועתו של הקב"ה בגאולה הַעֲתִידָה לָבֵא, שתהיה בקול שופר.
- ★ ופסוק עשירי מן התורה, שעל ידי שופר עולה זכרונו לפני ה' (שהרהי יש בו בקול שופר השמעת האמונה — ה' מְלֶךְ בהויה, ה' מְלֶךְ בעבר, ה' יְמַלֵּךְ בעתיד).
- ★ תפילה, לישועת ה' ולגאולה השלימה בקיבוץ גלויות, ובנין בית הבחירה.
- ★ וברכת שופרות.

מלכיות תחילה, ואחר כך זכרונות ושופרות. המליכהו עליך תחילה, ואחר כך בקש מלפניי רחמים, כדי שיזכור לך, ובמה בשופר של חירות, — וה' אלהים בשופר יתקטן".  
(ילקוט שמעוני)

### שלשה עיקרי אמונה

מלכיות, זכרונות, ושופרות, הם כנגד שלשת העיקרים: **מצאיות ה', תורה מן השמים, ושכר ועונש.**  
**מלכיות** — שתמליכוני עליכם, וכל פסוקי מלכיות מורים על מצאיותו ואחדותו.  
**זכרונות** — שיעלה זכרונו לטובה לשכר טוב ולא לעונש, וכל פסוקי זכרונות מורים על זה.  
**שופרות** — על תורה מן השמים שהיה בקול שופר, כמו שנאמר בפסוקי שופרות.  
(מהרש"א)



### היום הרת עולם!

בכ"ה באלול נברא העולם.

בראש השנה נברא אדם הראשון.

וציווה בו ביום שלא לאכול מעץ הדעת, ועבר על ציוויו, ונידון ויצא בזר דין של חסד מלפני הקב"ה, אמר לו: אחה סימן לבניך, כשם שנכנסת לפני בדין ביום הזה ויצאת בחסד, כך עתידים בניך להיות נכנסים לפני בדין ביום זה, ויוצאים מלפני בחסד.

— "זה היום תחילת מעשיך זכרון ליום ראשון".

(מדרשי חז"ל)

**NATIONAL COUNCIL OF YOUNG ISRAEL**

---

**JUNIOR SHOFTAR BLOWER  
CERTIFICATE**

---

This certificate is awarded to

\_\_\_\_\_ in recognition of participation in the Tekiat Shofar Workshop at the

**Young Israel of \_\_\_\_\_**  
on \_\_\_\_\_, \_\_\_\_\_.



*A Junior Shofar Blower has demonstrated an ability  
to create a shofar sound and has an introductory  
understanding of the laws of Shofar blowing.*



**NATIONAL COUNCIL OF YOUNG ISRAEL**

---

**INTERMEDIATE SHOFAR BLOWER  
CERTIFICATE**

---

This certificate is awarded to

\_\_\_\_\_ in recognition of participation in the Tekiat Shofar Workshop at the

**Young Israel of** \_\_\_\_\_

on \_\_\_\_\_, \_\_\_\_\_.



*An Intermediate Shofar Blower has demonstrated an ability to blow numerous shofar sounds and has an intermediate understanding of the laws of Shofar blowing.*



**NATIONAL COUNCIL OF YOUNG ISRAEL**

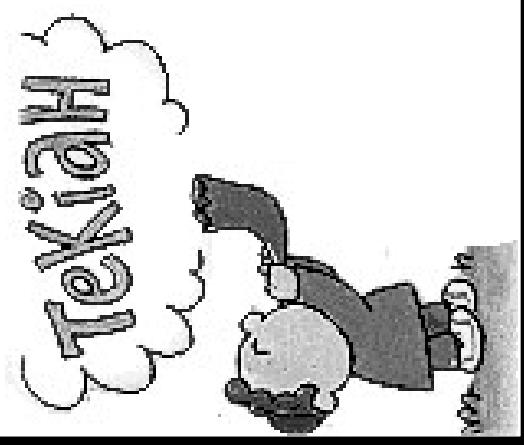
---

**SCIPER SHOFTAR BLOWER  
CERTIFICATE**

---

This certificate is awarded to

\_\_\_\_\_ in recognition of participation in the Tekiat Shofar Workshop at the  
**Young Israel of \_\_\_\_\_**  
on \_\_\_\_\_, \_\_\_\_\_.



*A Super Shofar Blower has demonstrated an ability  
to blow all the shofar sounds and has an advanced  
understanding of the laws of Shofar blowing.*

